

ντέφι

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ: ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ: ΑΠΟΨΕ ΦΙΛΑ ΜΕ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΚΛΑΡΙΝΟ

VAN MORRISON: ΜΕ ΚΛΕΙΣΤΑ ΜΑΤΙΑ

ΣΥΝΘΕΤΕΣ Ή ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ;

100 ΔΡΧ.

BOB MARLEY & THE WAILERS

CONFRONTATION

ο βασιλιάς της ρεγκέ ακόμη ζωντανός

PETER TOSH

mama africa

η παρανομή ρεγκέ

BOB MARLEY & THE WAILERS CONFRONTATION

δίσκοι - κασέτες

ΤΙ ΕΓΙΝΕ ΣΤΟ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟ

Ο Καφετζόπουλος φταίει για όλα!

ΤΟΥΡΚΟΓΥΦΤΟΙ, ΤΣΙΦΤΕΤΕΛΙΣΤΕΣ, ΑΜΑΝΕΤΖΗΔΕΣ, ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ...

Είναι άχαρο, ίσως πληκτικό για τον αναγνώστη και, πιθανότατα, κακόγουστο, ένα περιοδικό σαν το «Ντέφι» να ασχολείται με το τι γράφουν οι άλλοι — εφημερίδες, περιοδικά κ.τ.λ. — για τα περιεχόμενά του ή για άλλες δραστηριότητές του.

Αυτό που έγινε, όμως, ύστερα από τις συναυλίες που οργάνωσε το «Ντέφι» στο Λυκαβηττό (με την Αλεξίου, τον Αγγελόπουλο και το Μητροπάνο) δεν έχει προηγούμενο. Σ' όλο τον ελληνικό τύπο — με εξαίρεση την «Ελευθεροτυπία», την «Ελεύθερη Γνώμη», τον «Αγωνιστή» και το «Αυγό» του Μανώλη Ρασούλη — διάφοροι «δημοσιογράφοι» βρήκαν... το εύκολο θέμα για να κάνουν κριτική στο «Ντέφι» (και στην τηλεόραση, που έδειξε τις συναυλίες) και αποπάνω να κάνουν — τρομάρα τους — και χιούμορ της «ποιότητας» του Γιώργου Οικονομίδη που στη δεκαετία του 1960 κορόιδευε τα λαϊκά τραγούδια για να τα λουστεί τελικά όλο το χειμώνα πέρισυ από την «Οπισθοδρομική Κομπανία» στο Άλσος του (πώς στο διάβολο τόχει τόσα χρόνια; Απ' τον πατέρα του το κληρονόμησε;) γιατί η υπόθεση άρχισε να φέρνει φράγκα!

Έτσι λοιπόν, φίλοι αναγνώστες, είπαμε να απαντήσουμε ενδεικτικά σε όλα αυτά τα δημοσιεύματα, μήπως και μπορέσουν να ξεκαθαριστούν έστω δυο-τρία βασικά πράγματα, που σχετίζονται με γενικότερα δημοκρατικά ζητήματα, όπως είναι η ελευθερία του λόγου στην ευρύτερη έννοιά της, ο ρατσισμός και ακροθιγώς το μεγάλο πρόβλημα του ξεπεσμού του ελληνικού τύπου.

Έχουμε πολλές φορές διακηρύξει ότι θεωρούμε το λαϊκό τραγούδι (Καζαντζίδης, Γαβαλάς, Αγγελόπουλος, Γκρέυ, Λύδια και νεώτεροι Διονυσίου, Μενιδιάτης, Μητροπάνος κ.τ.λ.) συνέχεια του δημοτικού και του ρεμπέτικου, γιατί μόνο μέσα σ' αυτό επιβιώνει, συνεχίζεται — κατά ένα τρόπο τέλος πάντων — η μεγάλη μονοφωνική-μελωδική παράδοση της ανατολής, που είναι και δική μας παράδοση. Πιστεύουμε, πολύ συνοπτικά, πως αυτό που γίνεται στον τομέα του λαϊκού τραγουδιού, ανεξάρτητα από κακογουστιές, υπερπαραγωγές και παρασιτισμό, έχει ουσία, έχει βάθος, έχει πυκνότητα, «αυθεντικότητα» αν θέλετε, που σ' άλλες μορφές ελληνικού

τραγουδιού (που μπορεί νάναι από καλόγουστες μέχρι εύπεπτες — διαλέγετε και παίρνετε) δεν υπάρχει. Δυστυχώς με την ραγδαία μικροαστικοποίηση του ελληνικού πληθυσμού το κοινό που μπορεί νά 'χει μια επαφή μ' αυτά τα τραγούδια περιορίζεται σημαντικά, μολονότι ακόμη είναι το πολυπληθέστερο αλλά και πάντα «βουβό», γιατί δεν έχει στο χώρο του ούτε δημοσιογράφους, ούτε διανοούμενους, ούτε μορφωμένους γενικά, που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν θεωρητικά, το λαϊκό τραγούδι.

Έχει όμως σημαντικούς μουσικούς (Άκης Πάνου, Νικολόπουλος, Σούκας, Μουσαφίρης, κλπ. και απ' τους παλιότερους Τσιτσάνης, Μητσάκης, Καλδάρας, Δερβενιώτης, Μπακάλης) που εξακολουθούν να γράφουν ωραία τραγούδια και να το υποστηρίζουν έτσι στην πράξη. Ούτε στιγμή δεν έπαψαν να γράφονται ωραία λαϊκά τραγούδια στην Ελλάδα.

Το ότι μερικοί, ή και οι περισσότεροι, απ' αυτούς που έχουν ένα Βίς στα χέρια τους και γράφουν, δεν τα καταλαβαίνουν και δεν τα αγαπούν είναι πράγματι κρίμα. Αλλά το κρίμα δεν είναι δικό μας, είναι δικό τους. Δεν τους ζητάμε ρέστα. Δεν έχουν την απαιτούμενη καλλιέργεια πάνω στο συγκεκριμένο είδος και γι' αυτό δεν μπορούν να αποκτήσουν σωστή σχέση με τα λαϊκά τραγούδια. Καουμπούλικι τους! Ας «επιτρέψουν» όμως σ' εμάς να μας αρέσουν. Και να οργανώνουμε και συναυλίες και να μας κάνουν και κριτική. Όχι όμως να μας λένε ότι αυτό το τραγούδι είναι χαμηλού επιπέδου και ότι δεν κάνει για το υψόμετρο του Λυκαβηττού! Ή ότι δεν πρέπει να το παίζει η τηλεόραση!

Για πρώτη φορά η τηλεόραση έδειξε το Μανώλη Αγγελόπουλο, αυτόν τον θαυμάσιο τραγουδιστή, στην πιο ώριμη και εκφραστική στιγμή της καριέρας του και δεν τους άρεσε! Εντάξει, ρε μάγκες, δεν σας άρεσε. Γιατί όμως να μην τον δουν κάποιοι άλλοι που τους άρεσε;

Νομίζω ότι για πρώτη φορά συμβαίνει στην Ελλάδα η εξουσία (η ηγεσία της τηλεόρασης εν προκειμένω: Ρωμαίος - Βασιλικός - Αλευράς) να είναι προοδευτικότεροι από τους δημοσιογράφους. Εκεί φτάσαμε. Αυτοί που πρέπει να ελέγχουν την εξουσία να είναι πιο αντιδραστικοί απ' την ίδια την εξουσία.

Και μη μας πουν ότι φροντίζουν για την καλλιέργεια του ελληνικού λαού, γιατί, φτάνει πια, μπουχτίσαμε από κάθε είδους λογοκριτές που κόβουν για «το καλό μας». Ο ώριμος ελληνικός λαός, όπως ξέρει αλλού, έτσι ξέρει κι εδώ να κρίνει μόνος του.

Το βασικό τους επιχείρημα είναι ότι η μουσική αυτή δεν είναι ελληνική, αλλά τουρκική, ινδική κ.τ.λ. Δηλαδή το ροκ, η ρέγκε και το ντίσκο τι είναι; Απ' την Αράχωβα τα φέραμε; Γιατί τόσα χρόνια δεν διαμαρτυρήθηκε κανείς για τον κατακλυσμό της αμερικάνικης και ευρωπαϊκής μουσικής; Δηλαδή από πότε βγήκε αυτό το κόλπο ότι πρέπει μόνο η ελληνική τέχνη να παρουσιάζεται στην Ελλάδα;

Μήπως θέλουν να πουν ότι η δυτική είναι εντάξει αλλά η ανατολική όχι; Αλλά, όταν η Ουνέσκο κάνει δίσκους με τουρκική, ινδική και αραβική μουσική, είναι εντάξει! Όταν οι Μπητλς βγάζουν στο παγκόσμιο προσκήνιο το Ραβί Σανκάρ όλοι αγοράζουμε τους δίσκους και λέμε και α!!! με τρία θαυμαστικά.

Μας κατηγορήσαν και ως «τσιφτετελιστές». Αυτό ήταν όλο κι όλο το επιχείρημα. Πέρα απ' το γεγονός ότι το τσιφτετέλι είναι ελληνικότατος χορός (ο αρχαίος «Κόρδαξ» κατά τον Θάνο Βελούδιο),ας μας πει τέλος πάντων κάποιος γιατί ο χορός αυτός είναι παρακατιανός και σε τι υστερεί από κάποιον άλλο χορό ελληνικό, ανατολίτικο, δυτικό ή ο,τιδήποτε τέλος πάντων!

Να μη σας κουράζουμε όμως με άλλες γενικότητες, φίλοι αναγνώστες,ας προχωρήσουμε να δούμε μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις απ' όλα αυτά που γράφτηκαν.

● Ο Αντώνης Καλογιάννης, σε συνέντευξη τύπου για τις συναυλίες του Δ. Λάγιου είπε ότι:

«ο Λάγιος είναι συνεχιστής των μεγάλων συνθετών της τελευταίας εικοσαετίας στην Ελλάδα, με μουσική που έρχεται σε πλήρη αρμονία με το στίχο. Ο Καλογιάννης επιτέθηκε κατά του περιοδικού «Ντέφι» που «βάλλει σε αξιωμένους καλλιτέχνες» και ότι έχει μετατρέψει το Λυκαβηττό με τις συναυλίες του «σ' ένα είδος αναψυκτηρίου». (Ελευθεροτυπία).

Τι να του πεις τώρα; Αυτός, μολονότι «προοδευτικός», είναι και τσαμπουκάς και άμα του πούμε και καμιά κουβέντα παραπάνω μπορεί να μας... δείρει κιόλας.

Λοιπόν, Καλογιάννη, έχεις τίποτα με τ' αναψυκτήρια; Γιατί τα καλοκαιράκια όλο και κάπου κει σε βλέπουμε. Άσε την πλάκα λοιπόν.

Και μη μας πεις ότι δεν είσαι κατά των αναψυκτηρίων, αλλά κατά της μετατροπής του Λυκαβηττού σε αναψυκτήριο, γιατί τότε πρέπει να μας απαντήσεις στο εξής: Αν είναι καλά τα αναψυκτήρια γιατί να μη γίνει κι ο Λυκαβηττός αναψυκτήριο;

● Ο Φρ. Γερμανός, πιο πονηρά, δε μας χτύπησε ευθέως, αλλά τάβαλε με τον Αντώνη Καφετζόπουλο (τελικά αυτός άκουσε τα πιο πολλά):

Μητροπάνος: Ο πιο ερωτικός λαϊκός τραγουδιστής.

«Ο κομπέρ της βραδιάς προσφωνεί το δασύτριχο και δασύλαλο βάρδο:

«Εθνική Ελλάδας, γειά σου. Αν κάποτε γίνει η Εθνική του λαϊκού τραγουδιού, τότε ο Μανόλης Αγγελόπουλος είναι σέντερ-φορ της. Κόπιασε Μανόλη».

Ο σέντερ-φορ κοπιάζει στο μικρόφωνο και κάνει το πρώτο σουτ:

«Καψούρηδες, γειά σας...»

Απορία που μας έμεινε μετά τη λήξη του ντέρμπυ: Αν ο Αγγελόπουλος είναι ο σέντερ-φορ του λαϊκού τραγουδιού, τότε ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΙΘΙΚΩΤΣΗΣ, ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ και ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ τι στο καλό είναι; Επόπτες γραμμών;

Απάντηση στο αυτό ποδοσφαιρικό στυλ: Ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης κι ο Βασίλης Τσιτσάνης παίζουν με τους παλαίμαχους. Ο Καζαντζίδης είναι στην εξέδρα γιατί τούχει δείξει μωβ κάρτα ο Μάτσας. Ο καλύτερος σέντερ-φορ που έχουμε είναι ο Αγγελόπουλος. Αλλά στην ομάδα έχουμε κι άλλους διεθνείς: Γαβαλάς-μπασ, Διονυσίου-λίμπερο, Μητροπάνος-εξτρέμ, κ.τ.λ.

● Ο Δ. Καπράνος στην Καθημερινή έγραψε ένα εντελώς αντιδεοντολογικό — και τεράστιο — κομμάτι όπου κάτω από τον τίτλο «Μουσικό και τηλεοπτικό αλλαλούμ στο Λυκαβηττό» και από έναν πρόλογο όπου μας λέει ότι στη συναυλία του Αγγελόπουλου τα πράγματα «ξεπέρασαν κάθε όριο μουσικής χυδαιότητας», που «δεν είχε τίποτε το ελληνικό, τίποτε το λαϊκό» στέγασε μια συνέντευξη του Διονύση Σαββόπουλου και μια της Δόμνας Σαμίου. Έτσι όπως τα παρουσίασε έμοιαζε ότι οι δύο σημαντικοί καλλιτέχνες υποστηρίζουν αυτά που λέει ο συντάκτης του κομματιού στον πρόλογό του. Αλλά απολύτως τίποτα τέτοιο δεν είπαν. Ο Σαββόπουλος, αφού διαχώρισε με έμφαση τη θέση του απ' αυτούς που χτυπάνε το λαϊκό τραγούδι (και από τον ίδιο τον Καπράνο) έκανε μια κριτική των συγκεκριμένων συναυλιών, που καμμιιά σχέση δεν έχει με τις «απόψεις» του Καπράνου. Η Σαμίου μίλησε για τα δικά της. Εντε-

Αγγελόπουλος-Κωνσταντίνα: φωτιά στα μπατζάκια του Λιάνη.

λώς άσχετα με τις συναυλίες. ... 16 ...

● Ο ίδιος ο Καπράνος έγραψε και το εξής καταπληκτικό σχόλιο:

«Κάποιος πρέπει να πει στους κυρίους που τους κάπνισε να διοργανώσουν «λαϊκές συναυλίες» στο Λυκαβηττό, ότι όποιος πληρώνει πρέπει να κάθεται στη θέση του. Τώρα το αν «λαϊκή» συναυλία σημαίνει «μπουκάρω στο έτσι, τζάμπα και παίρνω τη θέση αυτού που πλήρωσε» είναι μια άλλη ιστορία. Ίσως οι διοργανωτές αντιλαμβάνονται τη λαϊκή συναυλία όπως αντιλαμβάνονται και το λαϊκό τραγούδι. Χωρίς σεβασμό στο λαό» (Τηλέραμα).

Εμάς μας κάπνισε να οργανώσουμε λαϊκές συναυλίες. Του Καπράνου πώς του κάπνισε να πάρει ένα μολύβι και να μην ξέρει τι γράφει; Πήρε άδεια από κανέναν; Γιατί αν υπήρχε τέτοιος θεσμός και πέρναγε από κάποια επιτροπή κείμενο που να λέει ότι οι οργανωτές σαμποτάρησαν τις ίδιες τις συναυλίες τους προτιμώντας τους τζαμπατζήδες απ' αυτούς που πλήρωσαν εισιτήριο, τότε δεν θάπαιρνε άδεια!

● Πάλι ο Καπράνος έχει γράψει ένα άλλο κείμενο στο «Τηλέραμα», με τίτλο «Χάσαμε την ταυτότητά μας στο Λυκαβηττό», όπου, αφού «αναλύει» διάφορα περί ανατολής και δύσης, μιλάει για «βλαχοτσιφτετέλια» (δεν υπάρχει τέτοιο είδος), για «περίεργους ρυθμούς που λέγονται τσάμικα πωγωνίσια, συρτά, μπάλος, ζωναράδικα» (αυτά δεν είναι ρυθμοί, Καπράνο, είναι χοροί), κ.τ.λ., κ.τ.λ., μας μαλώνει ότι κάναμε τον κόσμο «αγεληδόν οπαδούς του αμανέ και του τσιφτετελιού».

Δυστυχώς, στο νεώτερο λαϊκό τραγούδι δεν υπάρχει πια ο αμανές. Στο δημοτικό, στο σμυρνέικο και στο ρεμπέτικο υπήρξαν καταπληκτικοί αμανέδες και το ζήτημα περί αμανέ είναι εξαντλημένο, τουλάχιστον για όσους στοιχειωδώς παρακολουθούν τι έχει γραφτεί για το ελληνικό τραγούδι.

● Τον Καφετζόπουλο κατακρίνει και η κυρία Φωφώ Βασιλακάκη στην Ελευθεροτυπία σε σχόλιό της με τίτλο «Τουρκογύφτικα», όπου μεταξύ άλλων γράφει:

«Ποιός είπε σ' αυτούς τους κυρίους, ότι μπορεί όλο το ελληνικό κοινό ν' αντέξει τόση ώρα σε τούτο το είδος. Το τσιφτετέλι σ' όλες τις παραλλαγές του. Το αρχοντοτσιφτετέλι, το κιμπάρικο, το καθαρά τουρκικό, που το χορεύουν μόνο άνδρες, το τουρκογύφτικο».

Η Φωφώ ανακάλυψε... είδη τσιφτετετελιού. Αυτό είναι επίδειξη άγνοιας...

● Απόσπασμα από χρονογράφημα του κυρίου Ζήση Τσιριγκούλη στην «Αυριανή»:

«— Βουρ λοιπόν! Αφού ο πολύς λαός δεν μπορεί να πάει στα... σκυλάδικα, θα πάνε τα σκυλάδικα στο λαό! Αυτό είναι σοσιαλισμός...»

Οπότε χαλάει το σύμπαν στο Λυκαβηττό:

— Γαβ, γαβ, γαβ...

Και δώστου... τσιφτετέλια και δώστου συγκίνηση με βารιά... καψούρα, να πέφτει το δάκρυ κορόμηλο και ο αναστεναγμός να πηγαίνει σύννεφο, πιο συννεφιασμένο από το σύννεφο του... Τρίτη!

Όλοι οι... γύφτοι και οι τσιγγάνοι και οι τσιγγάνες οι τουρκογύφτισσες, προσφέρουν ακρόαμα και θέαμα... υψηλής ποιότητας από το Λυκαβηττό:

— Όλα τα σφάζωω, όλα τα μαχαιρώνωω...

Αυτόν, για τιμωρία, τον αφήνουμε ασχολίαστο!

● Ο Γ. Λιάνης σε ολοσέλιδο άρθρο του στα «Νέα» με τίτλο «Να πεθάνουν οι γυναίκες —είδωλα και σουξέ της παρακμής— Ο ήχος της Ομόνοιας καλοπληρωμέ-

Αλεξίου: Φετινό ρεκόρ προσέλευσης στο Λυκαβηττό.

νος δημόσιος κίνδυνος» μπερδεύει το Σαλαμπάσι, και τον Πανταζή με τον Αγγελόπουλο, κάνει μνημόσυνο του λεγόμενου «έντεχνου» τραγουδιού και επιτίθεται ποικιλότροπα στο «Ντέφι», χωρίς να μπορεί να κρύψει την αδεξιότητα και αμηχανία του που πηγάζει από πλήρη άγνοια. Τι να πρωτοδημοσιεύσουμε!...

Απόσπασμα 1.

«Πώς και από πού ξεφύτρωσαν οι νέοι πάτρωνες του λαϊκού μας τραγουδιού; Αυτοί ντε, που βαράνε τα ντέφια στους Λυκαβηττούς και χορεύει τσιφτετέλι σύμπασα η Ελλάδα, αυτοί που μας στέψανε τον αρχηγύφτο Μανώλη Αγγελόπουλο σαν βασιλιά της τωρινής πρωτοπορίας στο τραγούδι, αυτοί που κάθε τόσο ρίχνουν τις «κυβερνήσεις» δίχως -τι κρίμα- να μένει η αγάπη...

Απόσπασμα 2.

«Εδώ πριν λίγα χρόνια κάποιοι από τους μόνιμα διαβιούντες στην «ουρά» συγκρότησαν ομάδες με αναρχοπαράξενους πυρήνες και έφτιαξαν ειδικά μουσικά περιοδικά κατηγορώντας τους πάντες και τα πάντα από Τύπο, ραδιόφωνο και τηλεόραση. Έγιναν το νέο σούπερ-κατεστημένο που ελέγχει και κουμαντάρει την πολιτιστική ζωή του τόπου. Από το κατεστημένο των αστών περάσαμε στο κατεστημένο των αναρχοκουλτουριάρηδων.. Είμαστε πια κάτω από την τριπλή συζυγία παντοδύναμων κυκλωμάτων που εδραιώθηκαν με πολύ αριστοτεχνικό τρόπο μέσα από χώρους κοινωνικούς και πολιτικούς. Δε θά 'θελα ειδικά να αναφερθούμε στα έντυπα αυτά, στον τρόπο λειτουργίας τους, στις δραστηριότητές τους, ούτε στο πώς αλώθηκε το Φεστιβάλ της Κέρκυρας, ο Λυκαβηττός, το Ραδιόφωνο και η Τηλεόραση...»

Απόσπασμα 3.

«Κυρίες και κύριοι, το μετεωρολογικό δελτίο της μουσικής μας προβλέπει για τον επόμενο χειμώνα πολύ υψηλό βαρομετρικό στις τσέπες των ειδώλων τραγουδιστών. Μάθαμε ότι ο Πάριος με τη Διαμάντη και τη Ζανίνου θα είναι στο «Στορκ», ο Βοσκόπουλος εναλλάξ με τη Μαρινέλλα ανά τρίμηνο στο «Διογένη» και για τους συνθέτες, ο Θεοδωρά-

κης στο σπίτι του, ο Χατζιδάκις στο δικό του, ο Μούτσης στο μηχανάκι του, ο Λουκιανός με το άλογό του στο βουνό, ο Λεοντής στη ναφθαλίνη, ο Σαββόπουλος «ιν» ισοβίως σε τηλεόραση, ραδιόφωνο και εφημερίδες και ο Μάνος Λοΐζος στον... τάφο».

1. Ο «αρχηγύφτος Μανώλης Αγγελόπουλος», Λιάνη, θάπρεπε να ξέρεις ότι είναι τραγουδιστής μεγάλης κλάσης και ίδιου ρεπερτορίου με τον Καζαντζίδη, για τον οποίο ορθώς (αλλά ασχέτως) αγωνιζόσυνα πριν λίγους μήνες. Και για να τελειώνει αυτή η ιστορία με τους γύφτους, να μάθετε όλοι ότι οι σημαντικώτεροι μουσικοί στην Ελλάδα ήταν (και είναι) γύφτοι. Οι Χαλκιάδες όλοι, οι Σουκαίοι, ο Ρούντας, ο Σαλέας, ο Βασιλόπουλος, ο Καλύβας, ο Γιαούζος, ο Καραγιάννης και άλλοι αμέτρητοι, όπως και πολλοί διάσημοι σημερινοί τραγουδιστές, που δεν τους αναφέρω γιατί μερικοί είναι κομπλεξικοί και ντρέπονται — αντί να καμαρώνουν — που είναι ή κατάγονται από γύφτους.

2. Είναι πολλά τα μουσικά περιοδικά που υποστηρίζουν το λαϊκό τραγούδι άραγε; Δεν μας τα λές, αγαπητέ Λιάνη; Γιατί εμείς αισθανόμαστε φριχτή μοναξιά! Το σούπερ-κατεστημένο είμαστε εμείς μόνοι μας και μόνοι μας κουμαντάρουμε την πολιτιστική ζωή του τόπου!... Πάει, τρελάθηκε ο κόσμος. Λιάνη, πριν από κάθε φράση που γράφεις να κάνεις κι ένα κρύο ντους. Τι χαζά είν' αυτά;

3. Εδώ μια και σε κάποιο σημείο του κειμένου του ξεμπροστιάζει τον Σαλαμπάσι ή τον Πανταζή, λέγοντας το μεροκάματο που παίρνει, καλό θα ήταν να μας έλεγε τα μεροκάματα και του Πάριου και της Διαμάντη και του Βοσκόπουλου και της Μαρινέλλας, αλλά και του Νταλάρα και της Αλεξίου και όλων, για να κρίνει ο καθένας μόνος του. Υπάρχουν άραγε μεροκάματα 50.000 - 100.000 δρχ. που είναι άλλοτε δικαιολογημένα και άλλοτε αδικαιολόγητα;

● Στο περιοδικό «Σχολιαστής» (Αύγουστος 1983) δύο σχόλια κι ένα δίστηλο άρθρο με τίτλο «Η αλαζονεία ενός κρουστοῦ», επίσης χτυπάνε τις συναυλίες και γενικότερα το «ΝΤΕΦΙ». Εδώ μας εντάσσουν σε κάποιο γενικότερο πνεύμα σωβινισμού, ορθοδοξίας και συντήρησης που «φέρει τη γεύση του πολιτιστικού σκοταδισμού που πολύ συχνά έχουμε νοιώσει».

Αναδημοσιεύουμε μέρος του επιλόγου που υποτίθεται ότι συνοψίζει τις απόψεις του κ. Δημ. Οικονομάκη που υπογράφει το άρθρο:

«Δεν θα είχε πολλή σημασία βέβαια η κριτική σ' ένα περιοδικό, αν δεν αντικατοπτριζόταν σ' αυτό μια ολόκληρη «εθνοπατριωτική» αντίληψη που κέρδισε έδαφος εκμεταλευόμενη από τη μια τη χρήση (σημ. ΝΤΕΦΙ: προφανώς θέλει να πει κρίση) που υπάρχει στην παραγωγή καινούργιας μουσικής, και απ' την άλλη την ανακάλυψη μια ολόκληρης κουλτούρας θαμμένης για τους περισσότερους, τα ρεμπέτικα και τα παλιότερα λαϊκά. Και σε μια εποχή που συμβαδίζει με τα πολιτιστικά οράματα του ΠΑΣΟΚ, «η Ελλάδα στους Έλληνες», αν κρίνουμε τουλάχιστον από τη μαζική αυτή εισβολή του λαϊκισμού στο ραδιόφωνο, τις συναυλίες, την τηλεόραση.

Το κακό είναι ότι αυτό το ρεύμα, κατευθυνόμενο από άσχετους ουσιαστικά με το λαϊκό τραγούδι «ανανήψαντες ροκάδες», ισοπεδώνει το ίδιο το λαϊκό τραγούδι, ταυτίζοντας τον Τσιτσάνη με τον Σαλαμπάση, τη Διαμάντη με την Πόλυ Πάνου, τη «Φραγκοσυριανή» με το «μελαχρινάκι», με αποτέλεσμα να χάνουμε τελικά κάθε αισθητήριο για να αναγνωρίσουμε τους σημαντικούς συνθέτες ή εκτελεστές».

Η «εθνοπατριωτική» αντίληψη στο «Ντέφι» είναι κάθε άλλο παρά έτσι όπως την εννοεί (κι όπως την καταλαβαίνει) ο Δ.Ο. Ακόμη δεν έχει καμιά σχέση με την αντίληψη του Κόντογλου, που απέρριπτε οτιδήποτε το δυτικό. Εμείς —κατ' αρχή— δεν απορρίπτουμε τίποτα. Λέμε ότι τώρα υπάρχει στην Ελλάδα ενδιαφέρουσα λαϊκή μουσική που είναι καλύτερη από το δυτικό ελαφρό τραγούδι. Δεν απορρίπτουμε τίποτα. Έχουμε δημοσιεύσει και δημοσιεύουμε συνεχώς κείμενα που έχουν σχέση με το δυτικό τραγούδι, όταν βρίσκουμε ότι υπάρχει ενδιαφέρον. Τι εθνοπατριωτική αντίλη-

ψη και σαχλαμάρες.

Όσο για την ισοπέδωση του Τσιτσάνη με τον Σαλαμπάση δεν ανήκει σε μας. Εμείς αυτό ακριβώς προσπαθούμε να κάνουμε, να ξεχωρίσουμε ορισμένα πράγματα και μάλιστα όχι τόσο αυτονόητα όπως ο Τσιτσάνης κι ο Σαλαμπάσης. Να ξεχωρίσουμε το θαμένο τραγουδιστή Χριστοδουλόπουλο από τον Πανταζή ή οποιονδήποτε άλλο που τραγούδησε ένα σουζεδάκι, ασήμαντο καλλιτεχνικά.

Τόχουμε κάνει αυτό κύριε Οικονομάκη. Ή είσαι πολύ επιπόλαιος και κάνεις κριτική χωρίς να διαβάζεις ή είσαι εμπαθής.

● Στη «Μουσική» του Αυγούστου ο Γ.Ν.Κ. (Κυριαζίδης) τιτλοφορεί το δισέλιδο άρθρο του «Μουσική για τις Μάσες». Κυριαζίδη, οι συναυλίες άφησαν παθητικό. Άσε λοιπόν τις «μάσες» γιατί το περιοδικό σου είναι γεμάτο από διαφημίσεις εταιριών ενώ το «ΝΤΕΦΙ» σε κάθε τεύχος το κόβει κι από μια εταιρία δίσκων.

Κατά τα άλλα το άρθρο είναι λίγο αλαλούμ κι η μόνη καθαρή άποψη που βγαίνει είναι ότι στην πραγματικότητα δεν υπάρχει σύγκρουση δύο μουσικών κόσμων (ανατολής - δύσης) και ότι απ' αυτή τη διαμάχη βγαίνουν κερδισμένες οι εταιρείες δίσκων. Άσε, Κυριαζίδη. Όταν είσαι αμήχανος καλύτερα να κάθεται να το ψάχνεις το πράγμα και μετά να γράφεις. Μην παρασύρεσαι.

Τέλος, φίλοι αναγνώστες, αυτό το σήριαλ τελειωμό δεν έχει. Και μεις άλλο δεν μπορούμε να το συνεχίσουμε με απαντήσεις πότε στον ένα και πότε στον άλλο. Λέμε δυο κουβέντες ακόμα. Το περιοδικό «Ντέφι» δεν έχει καμιά «γραμμή», δε θέλει να επιβάλει τίποτα και σε κανέναν. Γουστάρουμε ορισμένα πράγματα και γι' αυτά γράφουμε. Άλλος γράφει έτσι, άλλος αλλιώς, υπάρχουν και υπερβολές και προπαντός υπάρχει χιούμορ —που είναι δυσεύρετο μέσα στην τεράστια πλειοψηφία των ημιμαθών και ανασφαλών δημοσιογράφων.

Παίρνουμε υπ' όψη μας τις κριτικές όταν νομίζουμε ότι κάτι λένε και προχωράμε όπως προχωρούσαμε ως τώρα. Κανονικά. ●

Το ηπειρώτικο συγκρότημα: Σάββας Σιάτρας - τραγούδι, Γρηγόρης Καψάλης και Τάκης Χαρισιάδης - κλαρίνο,

Θωμάς Δήμου - βιολί, Μανώλης Μπάλας - λαούτο και Μάνθος Σταυρόπουλος - ντέφι

ΤΟ ΣΠΙΤΙ της ανεξαρτητης παραγωγής

POP ELEVEN

**ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868**

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

ΝΤέφι

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ
για πολλούς λόγους!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1ο

★ Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ του Γ. Κοντογιάννη ★ Ο ΕΥΡΩΕΛΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ του Σ. Ελληνιάδη ★ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ Η ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ; του Άκη Πάνου ★ Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ του S. King ★ Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ★ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟ Θ. ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟ ★ ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ του Γ. Σιδερή ★ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ του Άκη Πάνου ★ ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΛΑΥΡΙΟ του Στ. Κούλογλου ★ ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ αποδ. Γ. Τζώρτζη ★ Ο ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του Ν. Ξυδάκη κ.ά.

2ο

★ ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ του Τ. Φαληρέα ★ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΟΠΟΤΕ ΒΑΡΕΘΟΥΝ ΟΙ ΕΝΟΡΚΟΙ του Άκη Πάνου ★ ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ... του Π. Καλατζόπουλου ★ ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ — ΠΕΘΑΙΝΟΝΤΑΣ του Γ. Κοντογιάννη ★ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΡΟΚ ΕΝΤΡΟΛΑ του Θ. Μανίκα ★ ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ του Γ. Μπασιπάγλη ★ ΗΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ του Γ. Παπαδάκη ★ ELVIN JONES - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του Στ. Ελληνιάδη ★ ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ της Σ. Σκουρλέτου ★ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ του Π. Λινάρδου ★ ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΓΚΑΣ του Γ. Παπαδάκη ★ ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΑΝΝΕΣ του Χ. Βακαλόπουλου ★ G. PEACOCK TRIO του Δ. Αρβανίτη κ.ά.

3ο

★ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΡΟΣ - ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΒΙΟΛΙ του Γ. Παπαδάκη ★ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΝΟΛΟ-Ι-ΖΟ του Μαν. Ρασούλη ★ ΟΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ-ΒΛΑΧΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥΣ του Γ. Έξαρχου ★ Ο ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΟΣ ΜΑΡΚΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του Γ. Κοντογιάννη ★ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΜΙΑ ΝΤΙΒΑ του Άκη Πάνου ★ ART PEPPER του D. Keller ★ 23ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ του Χ. Βακαλόπουλου ★ Η ΜΑΥΡΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ του Ν. Σαββάτη ★ 120 ΜΕΡΕΣ ΣΤΑ ΓΟΜΟΡΑ του Γ. Καλαϊτζή ★ ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ του Τ. Φαληρέα κ.ά.

4ο

★ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ του Γ. Κοντογιάννη ★ ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΜΟΝΟ ΠΛΑΚΑ του Τ. Φαληρέα ★ ΜΑΝΩΛΗΣ ΡΑΣΟΥΛΗΣ - ΑΥΤΟΣΥΖΗΤΗΣΗ ★ ΓΑΤΚΕΡΙΑ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του Σ. Ελληνιάδη ★ Ο ΑΜΑΝΕΣ του Γ.Α. Παναγιώτου ★ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ 5 ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΒΕΛUSHI ★ ΡΟΚ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΔΙΣΚΟΙ του Χ. Βακαλόπουλου ★ ΠΑΛΙΟΙ ΟΡΓΑΝΟΠΟΙΟΙ των Σ. Νικολακόπουλου - Χ. Σπουρδαλάκη ★ ΣΙΝΕΜΑ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΡΝΕΣ ★ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΜΠΑΡ ΜΕ ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ κ.ά.

5ο

★ ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ - ΣΠΕΣΙΑΛ ΑΦΙΕΡΩΜΑ Γράφουν: Μανώλης Ρασούλης, Γιώργος Κοντογιάννης, Πάνος Γεραμάνης, Τάσος Φαληρέας, Στέλιος Ελληνιάδης, Γιάννης Καλαϊτζής, Θοδωρής Μανίκας ★ ΠΛΗΡΗΣ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ Σ. ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗ ★ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΝΤΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ του Άκη Πάνου ★ ΤΡΑΠΕΖΑΚΙΑ ΕΞΩ - ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ★ ΚΩΣΤΑΣ ΣΜΟΚΟΒΙΤΗΣ - 7 ΧΡΟΝΙΑ ΘΑΜΕΝΟΣ! ★ JOHN HAMMOND - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του Στ. Ελληνιάδη ★ ΟΙ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΤΟΥ ΝΤΑΛΑΡΑ του Τ. Φαληρέα ★ ΜΠΛΟΥΖ ΑΝΤΙΔΟΤΟ ΣΤΟ ΚΡΥΟ του Ν. Σαββάτη ★ ΧΡΟΝΗΣ ΑΗΔΟΝΙΔΗΣ του Γιώργου Παπαδάκη ★ COCKSUCKER BLUES του Χρ. Βακαλόπουλου κ.ά.

6ο

★ 4 ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΟ Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟ Γράφουν: Κεβή Ψάρρη, Κώστας Λιβιεράτος, Χρήστος Βακαλόπουλος, Γιάννης Χατζηγώγας ★ ΤΡΑΠΕΖΑΚΙΑ ΕΞΩ - ΣΤΙΧΟΙ ★ Ο «ΜΠΟΥΦΕΤΖΗΣ» ΤΟΥ ΜΠΑΤΗ του Σπ. Παπαϊωάννου ★ ΒΑΪΟΣ ΜΑΛΛΙΑΡΑΣ - ΤΟ ΚΛΑΡΙΝΟ-ΘΡΥΛΟΣ του Γ. Έξαρχου ★ ΣΤΑ ΤΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ του Τ. Φαληρέα ★ «ΕΝΤΕΧΝΟΙ» ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΝΤΕΧΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ του Γ. Παπαδάκη ★ ΦΑΤΜΕ του Γ. Κουτσονάσιου ★ ΑΡΒΑΝΙΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ του Γ. Έξαρχου ★ ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΦΑΙΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ BOB MARLEY! του Τ. White ★ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΜΠΑΣΚΕΤ του Τ. Φαληρέα ★ ΡΟΝΤΕΟ ΣΤΟ ΡΥΘΜΟ ΤΟΥ ΜΠΛΟΥΖ του Γ. Καλαϊτζή ★ ΗΧΟΛΗΨΙΑ ΚΑΙ ΗΧΟΛΗΠΤΗΣ του Στ. Γιαννακόπουλου κ.ά.

Το ΝΤΕΦΙ γράφεται με κέφι

Όλα τα προηγούμενα τεύχη θα τα βρείτε στα κεντρικά βιβλιοπωλεία και στο POP-11
(Τσακάλωφ και Πινδάρου) Πληροφορίες: 8643.852, 3630.868, Θεσσαλονίκη: 265.708.